

3 NOV. 1983

1.k. 1070/1318-2/83

Indenrigsministeren har i dag skrevet således til Aaskov kommunalbestyrelse, Rådhuset, Solbakken 30, 6933 Kibæk:

"I skrivelse af 11. oktober 1983 har Aaskov kommunalbestyrelse klaget til mig over den del af tilsynsrådet, for Ringkjøbing amts afgørelse af 8. september 1983, hvorefter 9 kommunalbestyrelsesmedlemmer gøres personligt ansvarlige for at have forvoldt kommunens kasse et tab ved uforsvarlig handlemåde i forbindelse med kommunaldirektørens fratræden.

Det fremgår af sagen, at tilsynsrådet har besluttet at gøre erstatningsansvar gældende over for de kommunalbestyrelsesmedlemmer, som ikke på det ekstraordinære kommunalbestyrelsesmøde den 5. oktober 1982 stemte imod følgende forslag:

"Kommunalbestyrelsen besluttede at undersøge samarbejdsforholdene. Kommunalbestyrelsen besluttede at bevilge kommunaldirektøren tjenestefrihed med løn med øjeblikkelig virkning, indtil kommunaldirektørens fremtidige ansættelsesforhold i kommunen er afklaret". Tilsynsrådet vil om nødvendigt gøre ansvaret gældende ved at rejse sag ved domstolene om personligt ansvar for de pågældende medlemmer. Såfremt disse medlemmer inden den 1. januar 1984 indbetaler i alt 100.000 kr. til kommunens kasse, vil tilsynsrådet dog betragte sagen som afsluttet.

↑
Kommunalbestyrelsens skrivelse har af indenrigsministeriet været forelagt tilsynsrådet, der har henholdt sig til sin afgørelse af 8. september 1983.

↑
Det fremgår af sagen, at Aaskov kommunalbestyrelse i forbindelse med overvejelser om personaleudvidelser allerede i 1978 indhentede ekspertbistand fra Kommunernes Landsforenings planlægningskontor til en forundersøgelse med det formål at

kortlægge kommunens organisatoriske og administrative situation. I en rapport af 15. december 1978 peges på en række strukturelle problemer i kommunens administration og i forholdet mellem det politiske og administrative niveau. Kommunernes Landsforening foreslog, at rapporten blev fulgt op af et såkaldt delegationsprojekt. Kommunalbestyrelsen besluttede imidlertid i november 1979 at henlægge sagen om delegationsprojektet - og et forslag om at genoptage denne sag i februar 1980 vandt ikke flertal i kommunalbestyrelsen.

Det fremgår endvidere, at 9 kommunalbestyrelsesmedlemmer den 1. oktober 1982 anmodede borgmesteren om at indkalde til ekstraordinært kommunalbestyrelsesmøde den 5. oktober 1982 med følgende punkt på dagsordenen: "På grund af stigende samarbejdsvanskeligheder mellem kommunaldirektøren og kommunalbestyrelsen drøftes omgående afskedigelse af kommunaldirektøren".

På initiativ af økonomiudvalgets flertal indhentedes den 2. oktober 1982 følgende erklæring fra den kommunale administrations afdelingsledere: "Vi finder det meget vanskeligt under de nuværende arbejdsvilkår at fortsætte med det videre samarbejde med kommunaldirektør Gilbert Madsen". Denne erklæring blev indhentet uden borgmesterens og kommunaldirektørens vidende. På et ordinært økonomiudvalgsmøde den 4. oktober 1982 drøftedes bl.a. anmodningen om det ekstraordinære kommunalbestyrelsesmøde og afdelingsledernes udtalelse. Økonomiudvalget besluttede at tilkalde ekspertbistand fra Kommunernes Landsforening.

Den 5. oktober 1982 redegjorde en repræsentant for Kommunernes Landsforening over for såvel økonomiudvalg som kommunalbestyrelse for tjenestemandensregulativets procedureregler og for konsekvenserne af den beslutning, der måtte blive truffet. På det ekstraordinære kommunalbestyrelsesmøde samme dag (den 5. oktober 1982) vedtog kommunalbestyrelsen at undersøge samarbejdsforholdene og samtidig at bevilge kommunaldirektøren tjenestefrihed med løn med øjeblikkelig virkning, indtil kommunaldirektørens fremtidige ansættelsesforhold i kommunen var afklaret. Kommunalbestyrelsen vedtog endvidere at tage kontakt til Kommunernes Landsforening.

På foranledning af kommunalbestyrelsen udarbejdede Kommunernes Landsforenings planlægningskontor et notat af 25. november 1982 om kommunens overordnede ledelsesfunktion. I notatet beskrives bl.a. forskellige modeller for kommunaldirektørens funktioner, og der angives en række "løsningsveje". Den 25. november 1982 vedtog kommunalbestyrelsen at godkende notatet og at fremsende dette til kommunaldirektørens organisation, Foreningen af kommunale embedsmænd (FAKE), med bemærkning om, at kommunalbestyrelsens forhandlingsoplæg var et af forslagene i notatet med nærmere angivne modifikationer.

På et møde den 29. december 1982 var repræsentanter for kommunalbestyrelsen, Kommunernes Landsforening og FAKE enige om, at kommunaldirektørstillingens indhold efter kommunalbestyrelsens forhandlingsoplæg var ændret så væsentligt i forhold til det hidtidige stillingsindhold, at kommunaldirektøren ikke havde pligt til at indtræde i denne ændrede stilling. Kommunaldirektøren ønskede ikke at modtage kommunalbestyrelsens tilbud om at indtræde i stillingen. Der var herefter enighed om at anbefale en fratrædelsesordning, hvis hovedelement er, at kommunaldirektøren fratræder stillingen med udgangen af april 1983 og derefter på uændrede løn- og pensionsvilkår virker som konsulent indtil 1. maj 1985, hvor han fratræder sin ansættelse i kommunen med ret til pension. Denne fratrædelsesordning godkendtes af kommunaldirektøren, kommunalbestyrelsen og Kommunernes Lønningsnævn.

Kommunernes Landsforening udarbejdede herefter en endelig stillingsbeskrivelse for stillingen som kommunaldirektør, og denne stillingsbeskrivelse blev vedtaget af kommunalbestyrelsen. Selvom stillingsbeskrivelsen ikke er identisk med kommunalbestyrelsens ovennævnte forhandlingsoplæg, er det dog klart en anden beskrivelse af kommunaldirektørstillingen end den oprindelige.

I denne anledning skal jeg udtale følgende:

Indledningsvis understreges, at en offentlig myndighed fuldt lovligt kan bringe et ansættelsesforhold til ophør, når dette sker under iagttagelse af alle formelle regler, herunder regler i tjenestemandsvedtægter, overenskomster, o.lign. Uskrevne retsgrundsætninger om f.eks. magtfordrejning, lig-

hedsprincipper osv. skal selvsagt også overholdes. Såfremt disse regler iagttages, påhviler der ikke den offentlige myndighed nogen bevisbyrde for, at der har foreligget tilstrækkelige konkrete grunde til afskedigelsen. Under samme betingelser kan en offentlig myndighed aftale med en ansat, at denne fratræder sin stilling, under forudsætning af at eventuel fornøden godkendelse af aftalen indhentes hos anden myndighed.

Uanset at de foranstående regler m.v. er overholdt, kan der imidlertid opstå spørgsmål om erstatning for tab påført kommunekassen af et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmer i forbindelse med afskedigelse af en kommunalt ansat. Medlemmerne af en kommunalbestyrelse kan som udgangspunkt drages erstatningsretligt til ansvar efter dansk rets almindelige regler om personligt erstatningsansvar. Et kommunalbestyrelsesmedlem kan således blive erstatningsansvarligt, hvis medlemmet har påført kommunen et økonomisk tab som følge af en ansvarspådragende handling eller undladelse, og tabet er en påregnelig følge af denne handling eller undladelse. Ansvarsgrundlaget er uforsvarlig adfærd (culpa). En adfærd er uforsvarlig, hvis medlemmet har handlet anderledes, end et fornuftigt og besindigt kommunalbestyrelsesmedlem ville gøre i en tilsvarende situation.

For så vidt angår den konkrete sag har jeg konstateret, at der mellem parterne er enighed om, at de formelle regler, herunder retsgrundsætninger, er overholdt i forbindelse med kommunaldirektørens suspension og senere fratreden fra sin stilling i kommunen.

Efter det i sagen foreliggende er det efter min opfattelse heller ikke godtgjort, at kommunalbestyrelsen har handlet uforsvarligt ved at suspendere kommunaldirektøren og senere indgå den omhandlede fratrædelsesordning med ham. Det forhold, at der ikke foreligger tjenesteforseelser fra Gilbert Madsens side kan som nævnt ikke i sig selv gøre kommunalbestyrelsens fremgangsmåde uforsvarlig.

Det er i øvrigt heller ikke godtgjort, at fratrædelsesordningen har medført et tab for kommunen. Jeg har i alle tilfælde ikke grundlag for at udelukke, at en uændret eller stort set uændret organisationsstruktur ikke i længden ville medføre større omkostninger for kommunen end fratrædelsesordningen.

På denne baggrund ophæver jeg herved tilsynsrådets beslutning af 8. september 1983 om at gøre personligt ansvar gældende mod 9 medlemmer af Aaskov kommunalbestyrelse, jfr. den kommunale styrelseslovs § 47, stk. 3.

Hvilket hermed meddeles, under henvisning til j.nr. 089/0/99/7-83.

De indsendte bilag eftersendes snarest muligt.

P. M. V.

E. B.

Britta Schall Holberg 1)

Johan Erichsen

- 1) Aaskov kommunalbestyrelse
- 2) Tilsynsrådet for Ringkjøbing amt.

Johan Erichsen

Johan Erichsen

2) Tilsynsrådet for Ringkjøbing amt.

3. Kommunens Landsparning & st. not